

Άρειος Πάγος 1090/1985, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 45/86 σελ. 599

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα συνιστά και η μετά την εκδήλωση της νόσου εξακολούθηση της ίδιας απασχολήσεως υπό κανονικές συνθήκες εν γνώσει του εργοδότη, εφόσον επιφέρει ως πρόσφορη αιτία την επιδείνωση της ασθένειας. - Επιβάλλεται στον εργοδότη να ρυθμίζει την εργασία κατά τρόπο προστατεύοντα την ζωή και την υγεία των εργαζομένων (υποχρέωση προνοίας).

Κυριότερες διατάξεις: Β.δ. 24.7/25.8.1920 (ν. 551/1915) άρθρ. 1, 2, 3 Ν. 3816/1958 άρθρ. 66 Α.Κ. άρθρ. 288, 662.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ΙΩ. ΓΟΥΡΝΑΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ΣΑΜ. ΣΑΜΟΥΗΛ

Δικηγόροι οι κ.κ. Ορ. Βαρώνης, Δ. Κωστάκης

Εκ των άρθρων 1, 2 και 3 του διά του β.δ. 24 Ιουλίου/25 Αυγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος ν. 551, έχοντος εφαρμογήν κατ' άρθρ. 66 του ν. 3816/1958 και επί ατυχημάτων εκ βιαίου συμβάντος ναυτικών, σαφώς προκύπτει ότι συνιστά εργατικόν ατύχημα και η μετά την εκδήλωσιν νόσου του εργαζομένου εξακολούθησις της αυτής ως και πρότερον υπό κανονικάς συνθήκας απασχολήσεώς του, εν γνώσει του εργοδότη, εάν αυτή, ως πρόσφορος αιτία επιφέρει την επιδείνωσιν της ασθένειας, διότι η εξακολούθησις της τοιαύτης απασχολήσεως εν όψει της εκ της νόσου εξασθενήσεως των δυνάμεών του, του είδους της παρασχετέας εργασίας και των συμπαρομαρτουσών περιστάσεων, δημιουργεί συνθήκας παροχής εργασίας, αίτινες, καίτοι ήσαν πρότερον κανονικαί, προσλαμβάνουν μετά τον εκδηλωθέντα κλονισμόν της υγειεινής καταστάσεως των εργαζομένων τον χαρακτήρα ασυνήθων κατ' εξαιρετικών, ήτοι του βιαίου συμβάντος, εν όψει και των διατάξεων των άρθρων 288 και 662 Α.Κ., δι' ων επιβάλλεται εις τον εργοδότην η εκπλήρωσις των εκ της συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεων αυτού συμφώνως προς την καλήν πίστιν και ιδία η ρύθμισις της εργασίας, κατά τρόπον προστατεύοντα την ζωήν και την υγείαν των εργαζομένων (Ολομ. Α.Π. 937/1975). Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, το δικάσαν Εφετείον εδέχθη εκ των αποδείξεων ότι ο σύζυγος της αναιρεσιβλήτου Σ.Κ. εναυτολογήθη κατά την 2.9.1976 επί του εις την πλοιοκτησίαν της αναιρεσειούσης ανήκοντος και υπό ελληνικήν σημαίαν τελούντος φορτηγού πλοίου "Μ-Γ", ως ναύκληρος και υπό την ιδιότητά του ταύτην προσέφερε τας υπηρεσίας του μέχρι 17 ώρας της 5 Μαΐου 1977, ότι υπέστη εγκεφαλικόν επεισόδιον και διακομισθείς υπό μελών του πληρώματος εις το νοσοκομείον (...) απεβίωσε την 23, 15 ώραν της ίδιας ημέρας. Ότι εις το συνημμένον τη ληξιαρχική πράξει θανάτου ιατρικόν πιστοποιητικόν ως αιτίας του θανάτου αναφέρονται: α) εγκεφαλικόν επεισόδιον (συμφορήσις), β) υπέρτασις και γ) καρδιακή προσβολή. Ότι ο αποβιώσας, διαρκούσης της επί του πλοίου υπηρεσίας του έπασχεν εξ υπερτάσεως μετ' εξοιδήσεως και πόνων των ποδών του, υποβαλλόμενος εις κατάλληλον φαρμακευτικήν αγωγήν διά της λήψεως δισκίων, δεκαπενθήμερον δε προ του θανάτου του, καθ' ο χρόνον του πλοίου ευρίσκετο εις τον λιμένα της Νέας Ορλεάνης, επεσκέφθη λόγω της επιδεινώσεως της καταστάσεως της υγείας του ιατρόν, όσις διεπίστωσεν υπέρτασιν (22 βαθμοί) υπερκόπωσιν και αβιταμίνωσιν και συνέστησεν εις αυτόν την κατάλληλο φαρμακευτικήν αγωγήν. Ότι ο παθών, τυγχάνων υπεύθυνος διά την υπηρεσίαν καταστρώματος και το κατώτερον προσωπικόν, όπερ, απετελείτο υπό τριών Ινδών, κατεπονείτο ιδιαιτέρως εκ της εργασίας του, εργαζόμενος εντολή του πλοιάρχου και των λοιπών αξιωματικών μέχρι του θανάτου του, πραγματοποιιών πέραν της συνήθους εργασίας του πραγματικήν υπερωριακήν εργασίαν τεσσάρων (4) τουλάχιστον ωρών ημερησίως. Ότι ο πλοίαρχος ετέλει εν γνώσει του ότι ο παθών έπασχεν εξ υπερτάσεως, υπεβάλλετο εις φαρμακευτικήν αγωγήν και επεσκέφθη εν Νέα Ορλεάνη ιατρόν, διαπιστώσαντα ως αιτίαν εξάρσεως την νόσον την υπερκόπωσιν, ως εκ τούτου δε δεν επιτρέπετο μετά ταύτα, να αξίωσι παρ' εξακολούθησιν της αυτής ως και πρότερον εργασίας, ήτις εν όψει της εξασθενήσεως των δυνάμεών του, της διάρκειας και του είδους αυτής και των συμπαρομαρτουσών περιστάσεων προσέδωκεν εις τας πρότερον κανονικάς, καίτοι δυσμενείς, συνθήκας της απασχολήσεώς του, τον χαρακτήρα ασυνήθους και εξαιρετικών, ήτοι του βιαίου συμβάντος, όπερ επέφερε τον θάνατον. Ταύτα δεχθέν το δικάσαν Εφετείον και μετ' εξαφάνισιν της πρωτοδίκου αποφάσεως, επιδικάσαν εις την αναιρεσιβλήτον σύζυγον του παθόντος το ποσόν των 231.817 δραχμών, ως αποζημίωσιν εξ εργατικού ατυχήματος, ορθώς τας ως άνω διατάξεις ηρμήνευσε και εφάρμοσε, διέλαβε δε εις την προσβαλλομένην απόφασιν πλήρεις, σαφείς και άνευ αντιφάσεώς τινος αιτιολογίας, καθιστώντας εφικτόν και αναιρετικόν έλεγchon περί της ορθής ή μη εφαρμογής των διατάξεων τούτων. Όθεν οι περί του εναντίου πρώτος και έκτος λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι, ως

αβάσιμοι. (Αναιρεί την 752/1980 Εφετ. Αθηνών εν μέρει, ήτοι κατά το κεφάλαιο με το οποίο επιδικάσθησαν τόκοι επί του ποσού της αποζημιώσεως, χωρίς αντίστοιχο αίτημα).